



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystrické a soudců JUDr. Faisala Husseiniho a Mgr. Petra Pospíšila ve věci

žalobce: L. Č.
zastoupený advokátem Mgr. Václavem Voříškem
sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha

proti
žalovanému: Magistrát města Brna
sídlem Dominikánská náměstí 1, 601 67 Brno

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím v nedoručení vyrozumění o zastavení řízení o přestupku, vedeného pod sp. zn. ODSČ-10316/16-JE/PŘ, na adresu žalobce

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Dne 17. 10. 2016 vydal žalovaný příkaz č. j. ODSČ-10316/16-8, sp. zn. ODSČ-10316/16-JE/PŘ, jímž byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), kterého se dopustil tím, že dne 13. 1. 2016 ve 14:15 hod. řídil motorové vozidla tov. zn. Opel Zafira, r. z. X, v Brně na ulici Štefánikově, přičemž při jízdě držel v pravé ruce u pravého ucha telefonní přístroj.
2. Dne 9. 11. 2016 byl žalovanému doručen „ve věci sp. zn. ODSČ-10316/16-JE/PŘ“ jménem žalobce nepodepsaný odpor.
3. Dne 30. 1. 2017 žalovaný vydal usnesení č. j. ODSČ-10316/16-16, kterým bylo řízení o přestupku žalobce podle ust. § 76 odst. 1 písm. f) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“) zastaveno, neboť odpovědnost žalobce za přestupek zanikla.
4. Dne 31. 7. 2017 podal žalobce ke Krajskému úřadu Jihomoravského kraje žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti, v níž se domáhal vydání rozhodnutí ve shora uvedené věci.
5. Dne 16. 8. 2017 Krajský úřad Jihomoravského kraje vydal usnesení č. j. JMK 118707/2017, kterým rozhodl tak, že žádosti žalobce o uplatnění opatření proti nečinnosti správního orgánu se nevyhovuje. Žádosti žalobce krajský úřad nepřisvědčil, neboť ze správního spisu zjistil, že ve věci bylo dne 30. 1. 2017 vydáno usnesení, kterým bylo řízení zastaveno z důvodu, že odpovědnost za přestupky zanikla. Krajský úřad uvedl, že o tomto postupu byl žalobce v souladu s ust. § 76 odst. 3 zákona o přestupcích vyrozuměn.

II. Shrnutí argumentů v žalobě

6. Dne 29. 11. 2017 byla Krajskému soudu v Brně doručena žaloba, v níž žalobce navrhl soudu, aby žalovanému přikázal vypravit vyrozumění o zastavení řízení o přestupku vedeného pod sp. zn. ODSČ-10316/16-8 na adresu žalobce, a aby mu byla uložena povinnost uhradit žalobci náklady řízení.
7. Žalobce nesouhlasil s tvrzením Krajského úřadu Jihomoravského kraje uvedeným v usnesení ze dne 16. 8. 2017, že žalobce byl vyrozuměn o postupu žalovaného, neboť takovým vyrozuměním nedisponuje. Tím, že žalovaný žalobce nevyrozuměl, se podle názoru žalobce dopustil nezákonného zásahu. Namítal, že takové pochybení zasáhlo žalobci do jeho veřejných subjektivních práv, jelikož od 30. 1. 2017, kdy došlo k zastavení řízení o přestupku do doručení usnesení krajského úřadu, tj. do 18. 8. 2017, měl žalobce za to, že se stále projednává jeho údajný přestupek, ze kterého může být kdykoli uznán vinným a bude nucen uhradit uloženou pokutu, která by zasáhla do jeho osobního rozpočtu. Žalobce byl v právní nejistotě, neboť žalovaný měl rozhodnout o jeho přestupku v zákonných lhůtách, namísto toho mu žádné rozhodnutí nepřicházelo, a proto žalobce uplatnil instrument žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti. Žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalobce podal s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2015, č. j. 2 As 190/2014-52, publikovaný pod č. 3289/2015 Sb. NSS, a na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 10 As 180/2015-64, dostupný na www.nssoud.cz.
8. Žalobce namítal, že žalovaný se dopustil nezákonného zásahu, který stále trvá, neboť do dne podání žaloby nebylo předmětné vyrozumění žalobci doručeno. Jedná se tak o trvající zásah a žaloba je dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2013, č. j. 6 Aps

1/2013-51, dostupného na www.nssoud.cz, podána včas. Žalobce má za to, že nemá jiných prostředků obrany svých práv než žalobu před nezákonným zásahem, neboť žaloba proti rozhodnutí je vyloučena a žalobou na ochranu proti nečinnosti se nelze domáhat doručení rozhodnutí.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že dle jeho názoru k nezákonnému zásahu nedošlo, přičemž nejsou kumulativně splněny podmínky, aby bylo možné rozhodnout o tom, že zásahová žaloba je důvodná. Uvedl, že předmětné vyrozumění odeslal jako obyčejné psaní, tzn. bez písemného dokladu stvrzujícího, že písemnost byla doručena. Zákon nestanoví obligatorní formu, příp. náležitosti a způsob, jakým má být účastník řízení vyrozuměn o tom, že bylo vydáno usnesení o zastavení řízení dle ust. § 76 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích, vhodnost způsobu, jak bude účastník vyrozuměn, je tak plně v diskreční pravomoci správního orgánu. Smyslem rozhodnutí je podle žalovaného sdělit, tedy informovat účastníka řízení o skutečnosti, kterou správní orgán deklaruje v usnesení, a která nastala *ex lege* uplynutím času. Žalovaný nesouhlasí s argumentací žalobce opřenou o rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2015, č. j. 2 As 190/2014-52, neboť tento řešil nedoručení rozhodnutí, což je zcela odlišná situace. Žalovaný rovněž nesouhlasí s tím, že se jedná o trvajících nezákonný zásah. Zdůraznil, že účastník řízení byl zcela objektivně a přezkoumatelně informován o skutečnosti, že bylo vydáno usnesení o zastavení řízení, a to ze strany nadřízeného správního orgánu v usnesení, kterým nebylo vyhověno jeho žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti. Bylo-li by přistoupeno k tvrzení žalobce, že žádným vyrozuměním nedisponuje, což žalovaný kategoricky odmítá, tak nejpozději od 21. 8. 2017 byl obviněný vyrozuměn a měl postaveno najisto, že s ním vedené správní řízení bylo zastaveno. Žalovaný má za to, že bez ohledu na důvodnost žaloby není splněna ani lhůta pro její podání dle ust. § 84 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).
10. Žalovaný je přesvědčen, že nebyly splněny podmínky stanovené v § 82 s. ř. s. Žalovaný postupoval zcela v souladu se zákonem a ve skutečnostech uváděných žalobcem nelze spatřovat nezákonný zásah spočívající v nedoručení vyrozumění o zastavení řízení o přestupku ze dne 30. 1. 2017. S ohledem na shora uvedené žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Ústní jednání

11. Žalobce při jednání dne 20. 3. 2018 prostřednictvím svého zástupce uvedl, že v důsledku nesprávného jednání žalovaného se mohl domnívat, že je proti němu stále vedeno správní řízení. S tím byl spojen stres, musel vynaložit čas, námahu i prostředky na obranu proti nečinnosti žalovaného. Náklady spočívaly i v činnosti advokáta. Cestou soudního rozhodnutí chce dosáhnout i jisté satisfakce a vybudování lepší pozice pro uplatňování náhrady škody. Rozhodnutí soudu by mělo působit výchovně i na žalovaného, aby se propříště vyvaroval podobných pochybení.
12. Žalovaný k věci uvedl, že jistá míra stresu je přirozenou součástí každého sankčního řízení. Řízení bylo řádně a zastaveno a rovněž řádně byl o tom žalobce vyrozuměn. K zániku odpovědnosti za přestupek došlo ze zákona, plynutím času. Správní orgán proto nemohl dále vést řízení a řízení zastavil. Žalobce byl navíc o věci vyrozuměn rovněž sdělením Krajského úřadu Jihomoravského kraje, takže o zastavení řízení před podáním žaloby věděl. K vlastnímu postupu ve věci žalovaný uvedl, že zasílání vyrozumění běžnou poštou

je ekonomický postup. Navíc připomněl subsidiaritu zásahové žaloby, kdy žalobce mohl věc řešit i jinou cestou než podáním žaloby, např. uplatněním práva nahlížet do spisu. Přitom důkaz o tom, že byl žalobce o zastavení řízení vyrozuměn, je založen ve správním spise. Není rozhodné, že se žalobce domnívá, že i s tímto nahlížením by byly spojené náklady.

V. Posouzení věci soudem

13. Soud se v intencích žalobních bodů zabýval tím, zda lze na základě zjištěného skutkového stavu dospět k závěru o nezákonnosti zásahu žalovaného, přičemž shledal, že **žaloba není důvodná**.
14. Nezákonný zásah žalobce spatřoval v tom, že mu do dne podání žaloby nebylo doručeno vyrozumění o zastavení řízení o přestupku, a žalobou se domáhal, aby žalovanému bylo uloženo vypravit předmětné vyrozumění na jeho adresu.
15. O právní povaze úkonu žalovaného a o tom, že žaloba na ochranu před nezákonným zásahem je v daném případě náležitým prostředkem soudní ochrany, účastníci řízení neměli pochyb. Ke stejnému závěru dospěl i zdejší soud. Žaloba proti rozhodnutí je z podstaty věci vyloučena a žalobou na ochranu proti nečinnosti se lze domáhat pouze vydání rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Žalobce se nedomáhal vydání meritorního rozhodnutí, ale toliko doručení vyrozumění o zastavení řízení o přestupku, v úvahu tak připadalo pouze podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem.
16. Mezi žalobcem a žalovaným bylo sporné, zda byla žaloba podána v zákonné lhůtě pro podání žaloby. Žalobce trval na tom, že žaloba byla podána včas, jelikož se jedná o nezákonný zásah, který trvá do dne podání žaloby, žalovaný má naopak za to, že lhůta pro podání žaloby nebyla splněna, neboť se o trvající zásah nejedná.
17. Podle § 84 odst. 1 s. ř. s. žaloba na ochranu před nezákonným zásahem musí být podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo.
18. Nejvyšší správní soud dospěl v rozsudku ze dne 26. 6. 2013, č. j. 6 Aps 1/2013-51, k závěru, že „§ 84 odst. 1 s. ř. s. je třeba vykládat tak, že lhůta pro podání žaloby na ochranu před zásahem správního orgánu, a to ani lhůta subjektivní (dvouměsíční), ani lhůta objektivní (dvouletá), nemůže uplynout, dokud tento zásah trvá. Jinak řečeno, žaloba proti zásahu, který trvá v okamžiku podání žaloby, z povahy věci nemůže být opožděná.“ V daném případě žalobce brojil proti nedoručení vyrozumění o zastavení řízení o přestupku, typově se tak jednalo právě o trvající zásah spočívající v nečinnosti žalovaného. Žaloba tedy byla podána včas. Otázka, zda zásah spočívající v nedoručení vyrozumění o zastavení řízení žalobci dosud trvá, je již předmětem meritorního přezkumu.
19. Žalobce namítal, že vyrozumění o zastavení řízení mu nebylo do dne podání žaloby doručeno, žalovaný naproti tomu tvrdil, že předmětné vyrozumění bylo žalobci odesláno, a to jako obyčejné psaní, bez písemného dokladu o doručení.
20. Podle § 76 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích správní orgán řízení o přestupku zastaví, jestliže se v něm zjistí, že odpovědnost za přestupek zanikla. Podle 76 odst. 3 téhož zákona správní orgán zastaví řízení podle odstavce 1 písm. a), b), c), j) a k) rozhodnutím ve věci. V ostatních případech zastavení řízení se usnesení pouze poznamená do spisu a účastníci se o tom vyrozumějí.

21. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 30. 1. 2017 žalovaný vydal usnesení, kterým bylo dle § 76 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích zastaveno řízení o přestupku žalobce. Téhož dne bylo vyhotoveno vyrozumění o zastavení řízení adresované žalobci. Přestože žalovaný tvrdí, že vyrozumění odeslal žalobci obyčejnou poštou, toto tvrzení nebylo ničím doloženo. Soud připouští, že zákon nestanoví obligatorní způsob, jakým má být účastník řízení vyrozuměn o tom, že bylo vydáno usnesení o zastavení řízení podle § 76 odst. 1 písm. f) zákona o přestupcích, a že volba způsobu je zcela v dispozici správního orgánu. Pokud však žalovaný zvolil k vyrozumění žalobce o zastavení řízení takovou formu a způsob, o kterém neexistuje žádný doklad, tento postup nemůže jít k tíži účastníka řízení (vhodné by např. bylo, kdyby dané usnesení bylo opatřeno razítkem svědčícím o vypravení, popř. kdyby žalovaný doložil důkaz záznamem z knihy odeslané pošty). Žalovanému se nepodařilo prokázat, že předmětné vyrozumění ze dne 30. 1. 2017, které je součástí správního spisu, bylo žalobci skutečně doručeno. V této části dal tedy soud žalobci za pravdu, i když dodává, že samotné založení předmětného usnesení do spisu je silná indicie svědčící o tom, že žalovaný byl o zastavení řízení vyrozuměn.
22. Jako důvodnou však soud neshledal námitku, že tvrzený nezákonný zásah spočívající v nedoručení vyrozumění o zastavení řízení dosud trvá.
23. Smyslem vyrozumění o zastavení řízení podle § 76 odst. 3 zákona o přestupcích je především informovat účastníky řízení o skutečnosti (zde o zániku odpovědnosti za přestupek), která byla deklarována již v usnesení o zastavení řízení, a která nastala *ex lege* uplynutím času. Vyrozumění přitom může být učiněno téměř v jakékoli formě, ať už ústně, telefonicky, poštou, elektronicky, rovněž je možné zaslat účastníkům řízení přímo stejnopis usnesení o zastavení řízení (viz *Jemelka, L.*, § 76 In: *Jemelka, L., Vetešík, P.* Zákon o přestupcích a přestupkové řízení. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013).
24. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce byl o skutečnosti, že bylo vydáno usnesení o zastavení řízení z důvodu, že odpovědnost žalobce za přestupek zanikla, prokazatelně informován ze strany nadřízeného orgánu (Krajského úřadu Jihomoravského kraje) v usnesení ze dne 16. 8. 2017, č. j. JMK 118707/2017, kterým nebylo vyhověno žádosti žalobce o uplatnění opatření proti nečinnosti. V předposledním odstavci tohoto usnesení krajský úřad mimo jiné uvedl, že „*správní orgán I. stupně vydal ve věci usnesení ze dne 30. 01. 2017, kterým řízení zastavil z důvodu, že odpovědnost za přestupky zanikla*“. Nejpozději doručením tohoto usnesení (podle tvrzení žalobce dne 18. 8. 2017) byl žalobce vyrozuměn o tom, že v řízení bylo vydáno usnesení o zastavení řízení a od tohoto dne měl postaveno najisto, že s ním vedené správní řízení bylo zastaveno a předmětný přestupek se již neprojednává. Podle soudu je nerozhodné, že žalobce byl o zastavení řízení vyrozuměn nadřízeným správním orgánem, a nikoli žalovaným, podstatné je, že účelu § 76 odst. 3 zákona o přestupcích, tedy vyrozumění účastníka řízení o zastavení přestupkového řízení, bylo nepochybně dosaženo.
25. Dle § 87 odst. 1 věta před středníkem s. ř. s. „[s]oud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí“. Zásah spočívající v nevyrozumění žalobce o zastavení řízení o přestupku ke dni rozhodování soudu (ani ke dni podání žaloby) netrval, soudu tedy nezbylo než žalobu jako nedůvodnou zamítnout.
26. Pokud žalobce namítal, že v důsledku postupu žalovaného byl v právní nejistotě, jelikož od 30. 1. 2017 do doručení usnesení krajského úřadu (18. 8. 2017) měl za to, že se stále jeho přestupek projednává, tyto námitky jsou v nyní projednávané věci irrelevantní. V podané

žalobě žalobce výslovně brojil proti trvajícimu nezákonnému zásahu spočívajícímu v nedoručení vyrozumění o zastavení řízení a domáhal se doručení tohoto vyrozumění, soud tedy rozhodoval podle skutkového stavu ke dni svého rozhodování a nebylo na místě zkoumat postup žalovaného v období od 30. 1. 2017 do 18. 8. 2017. Uvedenou argumentaci by žalobce mohl účelně uplatnit, pokud by se domáhal určení toho, že postup žalovaného v mezidobí od 30. 1. 2017 do 18. 8. 2017 byl nezákonný, tedy deklarování nezákonného stavu, tak tomu však v daném případě nebylo (srov. § 87 odst. 1 s. ř. s.).

27. Nad rámec věci soud k celé záležitosti dodává, že i přes to, že v bodě 21. tohoto rozsudku dal žalobci částečně za pravdu, chová o racionalitě a vhodnosti jeho postupu vážné pochybnosti. Je tomu tak proto, že žalobce volil v podstatě nejsložitější cestu, jak vyrozumění o zastavení řízení obdržet. Namísto podávání žádosti o uplatnění opatření pro nečinnost, popř. podávání správní žaloby, a to s tím spojenými náklady souvisejícími i s právním zastoupením (jak žalobce namítá), se dle soudu jako přirozená („lidská“) cesta nabízí jiné postupy; žalobce nijak neosvětlil, zda nebo proč nevyužil neformální kontakt s žalovaným – telefonický, e-mailový nebo jiný podobný dotaz, který by zřejmě vedl k získání požadované informace a nebyl by ani nijak nákladný či zdlouhavý (a to soud navíc pomíjí právo každého účastníka řízení nahlížet do spisu). I v případě, že by se tedy žalobce domáhal pouze vydání deklaratorního rozsudku, či že by nebyl o zastavení řízení vyrozuměn nadřízeným orgánem (a to i za situace, kdy by ve správním spise nebyl doklad dosvědčující, že žalobce byl o zastavení řízení vyrozuměn), musel by soud pečlivě zvažovat, zda tvrzený zásah do práv žalobce, při zohlednění jeho vlastních postupů, skutečně nabýval takové intenzity, aby vedl ke konstatování o existenci nezákonného zásahu a k vyhovění žalobě; v tomto směru lze pochybovat.

IV. Závěr a náklady řízení

28. Z uvedených důvodů Krajský soud v Brně žalobu dle § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
29. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta) a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 20. března 2018

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu